
Oświecenie.

Biuletyn Polonistyczny 15/44, 35-44

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OŚWIECENIE

a) Problematyka ogólna

293. Badania produkcji wydawniczej w dobie oświecenia. Oprac. zespół. Praca zbiorowa Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Ossolineum, Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, IBL. - 1974.
294. Bartosz M.A.: Poezja legionowa. Próba monografii.
295. Bartosz M.A.: Poezja legionowa w zbiorach Biblioteki Ossolińskich. Artykuł. - 1972.
296. Bartoszewicz A.: O głównych terminach i pojęciach w polskiej krytyce literackiej w pierwszej połowie XIX wieku. Zbiór studiów. /Praca hab./. - 1972.
297. Czwórnóg-Jadczak B.: Nowe tendencje w dramacie przełomu /tragedia pseudoklasyczna i drama epoki oświecenia/. Rozprawa. - 1972.
298. Durski S.: Komedia okolicznościowo-polityczna i historyczna lat 1800-1830. Monografia.
299. Florczak Z.: Źródła polskich teorii języka na przełomie XVIII i XIX w. Studium. - 1975.
300. Kaleta R.: Miejsce i społeczne funkcje literatów w okresie oświecenia. Artykuł. - 1972. Zob. poz. 323.
301. Kaleta R.: Polska poezja polityczna w latach 1792-1794 /anty targowicka, jakobińska, kościuszkowska/. Opracowanie edytorskie. - 1975.
302. Kapek H.: Pamięć o konfederacji barskiej w folklorze polskim. Artykuł. - 1972. Zob. poz. 324.

303. Klimowicz M.: Cudzoziemszczyzna i rodzimosc - elementy kultury polskiej oswiecenia. Artykul. - 1973. Zob. poz. 20.
304. Klimowicz M.: "Oswiecenie sarmaci". Renesans tradycji barskiej w okresie sejmu wielkiego i powstania Kosciuszki. Artykul. - 1972. Zob. poz. 324.
305. Klimowicz M.: Zamek warszawski i poezja niepodleglosciowa XVIII w. Studium.
306. Kopczyńska Z., Pszczółowska L.: Rozwój języka narodowego a rozwój form literackich w Oświeceniu. Artykul. - 1972. Zob. poz. 323.
307. Kornilowicz N.: Artykul poświęcony wątkom rycerskim oraz ich roli w literaturze polskiej okresu preromantyzmu.
308. Kostkiewicz T.: Poezja i czule serce. Szkice o sensach "czucia" w swiadomosci poetyckiej sentymentalizmu i Mickiewicza. Artykul. - 1972. Zob. poz. 467.
309. Kostkiewicz T.: Poezja polskiego oswiecenia. Ksiazka. - 1974.
310. Kostkiewicz T.: Prądy literackie w literaturze polskiego oswiecenia. Ksiazka. - 1973.
311. Kostkiewicz T.: Sentymentalizm w literaturze polskiego oswiecenia. Zarys problematyki. Artykul. - 1972. Zob. poz. 323.
312. Libera Z.: Problem późnego oświecenia. Rozprawa.
313. Ligęza L.: Pogłosy konfederacji barskiej na Ziemi Krakowskiej. Artykul. - 1972. Zob. poz. 324.
314. Łużny R.: Polsko-rosyjskie związki literackie pierwszych dziesięcioleci wieku XIX a tradycje oświecenia. - 1973. Zob. poz. 467.
315. Maciejewski J.: "Literatura barska" - antologia poezji i prozy artystycznej okresu konfederacji barskiej. Wstęp i opracowanie. - 1972.
316. Maciejewski J.: Oświecenie. Istota i granice zjawiska na tle procesu historycznoliterackiego. Artykul. - 1972. Zob. poz. 323.
317. Maciejewski J.: Poezja polityczna konfederacji barskiej. Artykul. - 1972. Zob. poz. 324.

318. Maciejewski J.: "Zmierzch sarmatyzmu". Ostatnie większe manifestacje literackie sarmackiego "folkloru szlacheckiego" w XVIII w. Studium. /Praca hab./. - 1973.
319. Michalski J.: Mentalność polityczna konfederatów barskich. Próba charakterystyki. Artykuł. - 1972. Zob.poz. 324.
320. Michalski J.: Sarmatyzm a europeizacja Polski w w. XVIII. Artykuł. - 1973. Zob. poz. 20.
321. Platt J.: Tradycje staropolskie w oświeceniu. Artykuł - 1972.
322. Platt J.: W kręgu poetów i poezji "Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych". Studium.
323. Problemy literatury oświecenia. S. I. Autorzy: R.Kaleta, Z.Kopczyńska, T.Kostkiewiczowa, J.Maciejewski, L.Pszczółowska, Z.Sinkowa, J.Szczepaniec, J.Ziętarska. Red.nauk. Z.Goliński. Księga zbiorowa IBL. - 1973.
324. Przemiany tradycji barskiej. Autorzy: M.Janion, H.Kapełuś, M.Klimowicz, L.Ligęza, J.Maciejewski, J.Michalski, E.Rostworowski, Z.Stefanowska, S.Treugutt, K.Wyka, M.Żmigrodzka. Red. zespół pod kier. Z.Stefanowskiej. Księga zbiorowa IBL. - 1972.
325. Rostworowski E.: Książd Marek i prorocstwa polityczne doby radomsko-barskiej. Artykuł. - 1972. Zob. poz. 324.
326. Rudnicka J.: Bibliografia katalogów księgarskich wydanych w Polsce do końca wieku XVIII.
327. Rutkowska M.: Elementy kompozycji powieści w słownictwie polskiej krytyki literackiej XVIII w. Artykuł. - 1972.
328. Rutkowska M.: Terminologia literacka powieści w wypowiedziach z okresu oświecenia. Rozprawa materiałowa. - 1972.
329. Sinko Z.: Główne drogi i tendencje recepcji piśmiennictwa zachodnioeuropejskiego w literaturze polskiego oświecenia. Artykuł. - 1972. Zob. poz. 323.
330. Sinko Z.: Recepcja twórczości E.Younga w oświeceniu polskim. Artykuł. - 1973.
331. Sinko Z.: Recepcja "Rozmów zmarłych" w oświeceniu polskim. Zarys monograficzny. - 1974.

332. Sinko Z.: Z zagadnień "gotycyzmu" europejskiego i jego polskiej recepcji. Studium. - 1972.
333. Sinko Z.: Z zagadnień preromantyzmu angielskiego /termin i pojęcie/. Opracowanie syntetyczne. - 1972.
334. Skwarczyński Z.: Na przełomie wieków. Studia z literatury i kultury XVIII i XIX w. - 1972.
335. Stankowska H.: Wybrane zagadnienia z literatury oświecenia i romantyzmu. Skrypt.
336. Starnawski J.: Opozycyjna broszura z czasów Księstwa Warszawskiego. Opracowanie edytorskie. - 1972.
337. Węgier J.: Język komediopisarzy oświecenia. Rozprawa materiałowa. - 1972.
338. Woźnowski W.: Satyra polska w okresie oświecenia. Opracowanie monograficzne. - 1973.
339. Ziętarska J.: Ludzie oświecenia o roli przekładów. Artykuł. - 1972. Zob. poz. 323.
340. Ziętarska J.: Pojęcie wartości przekładu w latach przełomu literackiego 1815-1830. Artykuł. - 1972.
- Zob. też poz. 1, 3, 7, 14, 17, 18, 59, 63, 290, 434.

b) Pisarze

BOGUSŁAWSKI WOJCIECH

341. Wierzbowski R.: Wokół "Krakowiaków i Górali". Studium. - 1972.
342. Wołoszyńska Z.: W. Bogusławski: Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale. Wstęp i opracowanie. - 1973.
343. Wołoszyńska Z.: W. Bogusławski: Dzieła dramatyczne /z lat 1778-1794/. Opracowanie edytorskie.

BOHOMOLEC FRANCISZEK

344. Węgier J.: Język Franciszka Bohomolca. Monografia. - 1972.

BRODZIŃSKI KAZIMIERZ

345. Sionkajło A.: Dystych epigramatowy Kazimierza Brodzińskiego. Rozprawka. - 1972.

346. Siomkajło A.: Epigramat "stychiczny" Kazimierza Brodzińskiego.

CHODAKOWSKI ZORIAN DOŁĘGA

347. Małasz A.L., Maślanka J.: Tomik "Pieśni ludowych" /polskich/ Z.D.Chodakowskiego.

GRODDECK GODFRYD ERNEST

348. Mężyński K.: Godfryd Ernest Groddeck /Groddek/ - profesor Adama Mickiewicza. /Próba rewizji/. Monografia. - 1972.

349. Mężyński K.: Konflikty G.E.Grodka z ks.Adamem Jerzym Czartoryskim. Studium.

GRZYMAŁA FRANCISZEK

350. Skwarczyński Z.: Franciszek Grzymała. Opracowanie syntetyczne.

HOFFMANOWA KLEMENTYNA z TAŃSKICH

351. Kaniowska-Lewańska I.: Klementyna z Tańskich Hoffmanowa /życie twórcze, działalność, zarys twórczości/. Monografia. - 1974.

352. Małek B.: Miejsce "Dziennika Franciszki Krasieńskiej, w ostatnich latach panowania Augusta III pisanego", w rozwoju powieści polskiej do roku 1830. Artykuł. - 1972.

KARPIŃSKI FRANCISZEK

353. Sobol R.: F.Karpiński: Wybór poezji oraz rozprawy prozą: "O wymowie w prozie albo w wierszu" i "O szczęściu człowieka: List do Rozyny". Wstęp i opracowanie. - 1973.

354. Sobol R.: Ze studiów nad Karpińskim. Rozprawa. - 1975.

KITOWICZ JĘDRZEJ

355. Matuszewska P.: Listy J.Kitowicza. Opracowanie edytorskie.

KNIAŹNIN FRANCISZEK DIONIZY

356. Guzek A.: Twórczość liryczna F.D.Kniaźnina. Studium./Praca doktorska/. - 1972.

KOBLAŃSKI JÓZEF

357. Aleksandrowska E.: Edycja tekstów poetyckich Józefa Koblańskiego, Kajetana Kościałkowskiego, Szczęsnego Potockiego.

KOŚCIAŁKOWSKI KAJETAN

Zob. poz. 357.

KOŹMIAN KAJETAN

358. Żbikowski P.: Kajetan Koźmian. Poeta i obywatel. Książka. - 1972.
359. Żbikowski P.: Ody napoleońskie Kajetana Koźmiana jako panegiryk. Rozprawa. - 1972.
360. Żbikowski P.: Retoryczność w odach napoleońskich Kajetana Koźmiana. Rozprawa. - 1972.

KRASICKI IGNACY

361. Długosz J.: Listy Ignacego Krasickiego do Barbary Sanguszkowej z lat 1754-1757. Opracowanie edytorskie. - 1972.
362. Goliński Z.: Ignacy Krasicki. Biografia. - 1974.
363. Goliński Z.: I.Krasicki: Bajki. Wstęp i opracowanie. - 1972.
364. Goliński Z.: I.Krasicki: Bajki i przypowieści - wydanie w podobiznie autografu i pierwodruku /1779/. Posłowie i opracowanie. - 1973.
365. Goliński Z.: I. Krasicki: Monachomachia - wydanie w podobiznie autografu i pierwodruku /1778/. Posłowie i opracowanie. - 1974.
366. Goliński Z.: I.Krasicki: Wiersze i poematy. Wstęp i opracowanie. - 1972.
367. Graciotti S., Rudnicka J.: Inwentarz biblioteki Ignacego Krasickiego przekazanej Liceum Warszawskiemu w r. 1810. - 1973.
368. Klimowicz M.: I.Krasicki: Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki. Wstęp i opracowanie. - 1972.
369. Maślanka J.: I.Krasicki: Myszeida. Wstęp i opracowanie. - 1972.
- 369a. Rudnicka J.: Monografia biblioteki Ignacego Krasickiego.
370. Stankowska H.: Tradycja "Hymnu do miłości Ojczyzny" I.Krasickiego w publicystyce Wielkiej Emigracji. Artykuł. - 1972.
371. Woźnowski W.: Struktura "Bajek i przypowieści" Krasickiego. Artykuł. - 1972.

LIPSKI TADEUSZ

372. Grzybowska A.: Tadeusz Lipski: Mąż poczciwy, Żona poczciwa. Wstęp i opracowanie. - 1972.

MEIER JÓZEF

373. Aleksandrowska E.: Nieznany debiut pisarski księdza-jakobina Józefa Meiera. Z warsztatu bibliografa "Monitora". - 1972.

MOKRONOWSKI WOJCIECH

374. Kadulski I.: Zapomniany teoretyk dramatu polskiego - Wojciech Mokronowski. - 1972.

MRONGOWIUSZ KRZYSZTOF CELESTYN

375. Nowak Z.: Mrongowiusz jako zbieracz, znawca i krzewiciel piśmiennictwa staropolskiego. Artykuł. - 1972.

NARUSZEWICZ ADAM

376. Platt J.: Przygotowanie wydania krytycznego poezji A. Naruszewicza.
377. Wierzbowski R.: Z problematyki replik poetyckich Adama Naruszewicza /"Daniel Kalwiński", "Do astronoma", "Diamant"/. Artykuł.

NIEMCEWICZ JULIAN URSYN

378. Jendryś A.: "Powrót posła" Niemcewicza. Studium. - 1972.
379. Kowalska A.: Z ineditów Niemcewiczowskich: Karta w Archiwum Zamojskich. Rozprawa. - 1972.
380. Stankowska H.: Niemcewicziana w prasie Wielkiej Emigracji.
381. Waszkis H.: Język J.U.Niemcewicza /słownictwo, słowotwórstwo, fonetyka, fleksja/. - 1972.
382. Witkowski M.: Dramaty historyczne Niemcewicza. Monografia. - 1973.

OCHOCKI JAN DUKLAN

383. Lewinówna Z.: Pamiętniki J.D.Ochockiego. Wstęp i opracowanie.

OSSOLIŃSKI JÓZEF MAKSYMILIAN

384. Kapuścik J.: J.M.Ossoliński jako oświeceniowy teoretyk przekładu. Studium. - 1972.
385. Kapuścik J.: "Wiadomości historyczno-krytyczne" J.M. Ossolińskiego /kontekst kulturowy, budowa, znaczenie/. Monografia. - 1972.

POTOCKI JAN

386. Cieśla M.: "Rękopis znaleziony w Saragossie" rozpisany na głosy. Esej. - 1972.

387. Frybes S.: Les recherches polonaises sur le roman de Potocki. Referat. - 1972.
388. Ziętarska J.: Jana Potockiego podróże do Turcji, Egiptu i Maroka na tle ówczesnej literatury podróżniczej. Artykuł. - 1972.
389. Ziętarska J.: Les récits des voyages de Jean Potocki en Turquie, en Egypte en au Maroc. Studium. - 1972.

POTOCKI STANISŁAW KOSTKA

390. Libera Z.: Stanisław Kostka Potocki i jego rola w życiu literackim Warszawy. Referat.
- 390a. Rudnicka J.: Działalność kulturalna Stanisława Kostki Potockiego. Artykuł. - 1972.

POTOCKI SZCZĘŚNY

Zob. poz. 357.

RZEWUSKI WACŁAW

391. Wójcik R.: Język utworów Wacława Rzewuskiego /1706-1779/. Monografia.

SOŁTYK KAJETAN

392. Wolska B.: Oda od Sołtyka do trzech stanów na reasumpcję sejmu zgromadzonych. Opracowanie edytorskie.

STASZIC STANISŁAW

393. Gutry Cz., Jakubowski K.: Stanisław Staszic: Ziemiorództwo Karpatów. Opracowanie edytorskie.
394. Zawadzki K.: Księgozbiór Stanisława Staszica. Opracowanie edytorskie. - 1972.

ŚNIADECKI JĘDRZEJ

395. Skwarczynski Z.: Jędrzej Śniadecki. Opracowanie syntetyczne.

TREMBECKI STANISŁAW

396. Rabowicz E.: Stanisław Trembecki: Wybór poezji. Wstęp i opracowanie.

WĘGIERSKI TOMASZ KAJETAN

397. Platt J.: Tomasz Kajetan Węgierski: Wybór pism. Wstęp i opracowanie.

WIRTEMBERSKA MARIA

398. Aleksandrowicz A.: Maria Wirtemberska: Cicha podróż serca. Wstęp i opracowanie. - 1972.
399. Aleksandrowicz A.: Maria Wirtemberska - pisarka nieznana. Studium. /Praca hab./. - 1972.

WYBICKI JÓZEF

400. Kaleta R.: Stary Dąbrowskiego mazurek. Zagadnienie autorstwa tekstu i melodii oraz recepcja "Pieśni legionów" w latach 1815-1945. Rozprawa. - 1972.
401. Rabowicz E., Swat T.: Józef Wybicki: Wiersze i arietki. Wstęp i opracowanie. - 1972.

ZABŁOCKI FRANCISZEK

402. Pawłowiczowa J.: Formowanie tekstów komedii Franciszka Zabłockiego. Studium. - 1972.
403. Pawłowiczowa J.: F.Zabłocki: Król w kraju rozkoszy. Wstęp i opracowanie. - 1972.

c) Kultura i życie literackie

404. Aleksandrowicz A.: Na Puławskim Parnasie. /Środowisko literackie i kulturalne Puław w XVIII i XIX wieku/. Opracowanie syntetyczne. - 1972.
405. Aleksandrowska E.: Edycja wyboru tekstów "Monitora"/1765-1785/. Wstęp i opracowanie.
406. Aleksandrowska E.: Prekursorka europejskiego preromantyzmu na łamach monitorowych i jej tłumacz. Z warsztatu bibliografa "Monitora". Artykuł. - 1972.
407. Guzek A.: Komisja Edukacji Narodowej. Artykuł.
408. Jackl J., Wołoszyńska Z.: "Nowy Bernacki" - dokumentacja bibliograficzna teatru okresu oświecenia. Bibliografia.
409. Kaleta R.: Obisydy czwartkowe na dworze Stanisława Augusta. Weryfikacja legendy. Zarys monograficzny. - 1972.
410. Kaleta R.: Poufne wieści z oświeczonej Warszawy. Edycja gazetek pisanych przez Teodora Ostrowskiego z Warszawy w r. 1782. Wstęp i opracowanie edytorskie. - 1972.

411. Kaleta R.: Położenie i funkcja społeczna literatów w dobie oświecenia w Polsce. Artykuł. - 1972. Zob. poz. 323.
412. Klimowicz M.: Commedia dell'arte à Varsovie et son influence sur le développement du théâtre national au XVIIIe siècle. Studium. - 1972.
413. Łossowska I.: Nowelistyka oświeceniowa na łamach czasopism. Studium. /Praca hab./. - 1975.
414. Maciejewski J.: Dzieje środowiska kulturalnego w Wielkopolsce w l. 1815-1852. Artykuł. - 1972.
- 414a. Rudnicka J.: Biblioteki mieszczan warszawskich za Stanisława Augusta. Artykuł. - 1972.
- 414b. Rudnicka J.: O pracach Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych Komisji Edukacji Narodowej. Artykuł.
415. Szczepaniec J.: Rola drukarstwa w życiu literackim polskiego oświecenia. - Artykuł. - 1972. Zob. poz. 323.
416. Szwedowska J.: Muzyka w czasopiśmie polskich XVIII w. T. 2 - Okres stanisławowski. Antologia i bibliografia.
417. Witkowski M.: Teatr w Poznaniu 1783-1843. Opracowanie syntetyczne. - 1974.
418. Zachmacz Z.: Mecenat kulturalny w Polsce XVIII wieku w świetle dedykacji książkowych. Monografia. - 1976.